

УДК 658.15:005.915

Ханенко А.В.¹, Логвінова А.О.²

¹к.е.н., доц., кафедри бізнесу та управління НУ «Запорізька політехніка»,

²здобувач вищої освіти, група БТЕ-1214, НУ «Запорізька політехніка»,

Україна

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА: АНАЛІЗ І ШЛЯХИ ЗМІЩЕННЯ

Передумовою успішного функціонування будь-якого підприємства є його фінансова стійкість. Саме це поняття означає здатність забезпечувати безперервну діяльність, розраховуватись за зобов'язаннями, адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі та залишатися платоспроможним. Необхідною складовою забезпечення фінансової стійкості є комплексний аналіз фінансових показників та коефіцієнтів, який дозволяє оцінити фінансовий стан підприємства, виявити його потенційні проблеми, а також

розробити ефективні стратегії і рішення, спрямовані на підтримку й зміцнення фінансової стійкості підприємства в цілому.

Виділяються три основні методи комплексної оцінки фінансового стану:

- визначення рівня резервів і запасів підприємства;
- розрахунок коефіцієнтів;
- застосування інтегрального показника.

Найбільш традиційним методом є саме аналіз коефіцієнтів. Кожне підприємство самостійно визначає систему показників, що застосовується для оцінки його фінансового стану. Хоча метод аналізу коефіцієнтів є найбільш ефективним і займає особливе місце в аналізі, проте й досі існують невирішені проблеми, пов'язані з використанням та інтерпретацією коефіцієнтів, розрахованих на базі фінансової звітності.

Щодо недоліків, то це є ігнорування галузевих особливостей, що може призвести до:

- прийняття неефективних управлінських рішень;
- використання коштів у малорентабельних проектах;
- утвердження помилкової стратегії розвитку.

Це не відповідає сучасним реаліям ринкової ситуації, тому доцільно залучати зарубіжний досвід оцінки для використання в українській аналітичній практиці.

Різноманітність факторів, що впливають на фінансову стійкість підприємств, розділяє її на внутрішню і зовнішню. Внутрішня стійкість – це такий стан підприємства, за якого забезпечується стабільно високий результат функціонування. В основі її досягнення знаходиться принцип активного реагування на зміну середовища господарювання. Зовнішня стійкість – це стійкість, обумовлена стабільністю економічного середовища, у рамках якого діє підприємство, і досягається відповідною системою управління у масштабах країни.

Значення фінансової стійкості відіграє критичну роль для різних стейкхолдерів:

- для держави: забезпечення своєчасної та повної сплати податків та борів;
- для позабюджетних фондів: гарантія своєчасного погашення внесків;
- для інвесторів: привабливість інвестицій та рівень інвестиційного ризику;
- для постачальників та підрядників: надійність у виконанні фінансових зобов'язань;
- для банків: дотримання кредитних угод;
- для власників: рентабельність та виплата дивідендів;

- для працівників: своєчасна виплата зарплати та створення нових робочих місць.

Узагальнюючи, варто відзначити, що фінансова стійкість – це підсумок роботи, що свідчить про наявність у фірми власних фінансових ресурсів, рівень їх застосування та напрямки їх розміщення. Це умова життєздатності фірми і база для його розвитку. Насправді – це складне поняття, на яке впливають всілякі фінансово-економічні фактори, які потрібно брати до уваги при прийнятті рішень.

Фінансова стійкість також відображає загальне «здоров'я» підприємства. Завдяки доступності та ефективному використанню фінансових ресурсів воно може забезпечити стабільність у виробництві, у продажах, у розширенні продуктової лінійки і послуг, а також в оновленні цих процесів. Фінансова стійкість характеризується, передусім, балансом між власними та позиковими коштами та темпами накопичення капіталу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.08.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>.
2. Вівчар О. Й., Кос Т. Ю. Сучасні методи оцінювання фінансової стійкості підприємства «Young Scientist» № 4 (116), April, 2023, С. 115-119
3. Клим А. П. Фінансова стійкість підприємства, її оцінка та шляхи забезпечення. Кваліфікаційна робота. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича. -2024 рік.
4. Мірошнікова Т. Особливості аналізу фінансової стійкості підприємства на підставі системи блок-показників за умов невизначеності та динамічності економічного середовища .// Економіка і суспільство - № 3 / 2016. С.439-445.